

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

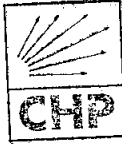
Geçmiş dönemde vermiş olduğum; 2/5041, 2/5042, 2/5021, 2/4983, 2/4975, 2/4946, 2/4924, 2/4925, 2/4777, 2/4767, 2/4686, 2/4619, 2/4615, 2/4207, 2/4209, 2/4197, 2/3805, 2/3717, 2/3692, 2/3693, 2/3694, 2/3696, 2/3691, 2/3684, 2/3685, 2/3690, 2/3689, 2/3688, 2/3687, 2/3686, 2/3641, 2/3642, 2/3624, 2/3573, 2/3544, 2/3494, 2/3469, 2/3460, 2/3461, 2/3401, 2/3214, 2/3202, 2/3184, 2/3132, 2/3082, 2/2990, 2/2477, 2/2341, 2/2043, 2/1326, 2/1370, 2/1341, 2/1379, 2/1527, 2/1693, 2/1807, 2/1993 Esas numaralı kanun tekliflerimin, TBMM İç Tüzüğü'nün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca 28. Yasama Döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim.

Süleyman BÜLBÜL**Aydın Milletvekili**

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe , Adalet
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 16-8-2024	Esas No: 2/2375

T B M M
KANUNLAR VE KARAR BSK.LİĞİ
14 Ağustos 2024
Numara:

T B M M
GENEL EVRAK
14 Ağustos 2024
No: 1476936

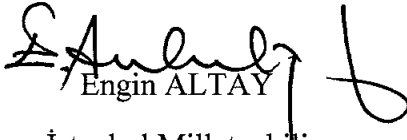

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12.6.2021
Sayı : 1807

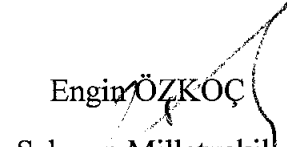
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

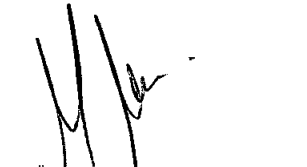
OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleriyle Kamu Görevinden İhraç Edilmiş Olup 19 Temmuz 2018 Tarihine Kadar veya Bu Tarihten Sonra Haklarında Soruşturma veya Kovuşturma Başlatılmamış Olanlar ile Haklarında Başlatılan Soruşturma ve Kovuşturma İşlemleri Lehlerine Sonuçlanan Kamu Görevlileri, Yargı Organı Çalışanı ve Diğer Kurum ve Teşkilat Görevlilerinin İadesine, Haklarında Uygulanan Tedbirlerin Kaldırılmasına ve Bazı Düzenlemelerin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz gerekçesiyle ilişikte sunulmuştur.

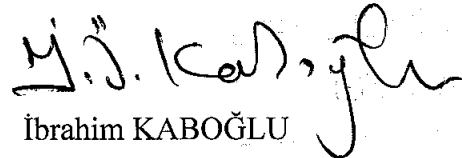
Gereğini saygılarımla arz ederim. 16.06.2021

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
Grup Başkanvekili

Muharrem ERKEK
Çanakkale Milletvekili

İbrahim KABOĞLU
İstanbul Milletvekili

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

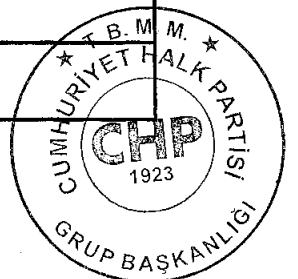

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tan Komisyon	- Adalet - plan ve Bütçe
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 18 Haziran 2021	Esas No: 2/3686

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
17 Haziran 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Haziran 2021
No. 829922
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SERA KADIGİL	İSTANBUL	
AYSU BANKOĞLU	BARTIN	
ALPAY ANTMEN	MERSİN	
TURAN AYDOĞAN	İSTANBUL	
SÜLEYMAN BÜLBÜL	AYDIN	
MURAT EMİR	ANKARA	
CİHANGİR İSLAM	İSTANBUL	
ABDUHRAHMAN TUTDERE	ADİYAMAN	
UTKU ÇAKIRÖZER	ESKİŞEHİR	
RAFET ZEYBEK	ANTALYA	
TUFAN KÖSE	ÇORUM	
LEVENT GÖK	ANKARA	
BÜLENT TEZCAN	AYDIN	
ALİ MAHİR BAŞARIR	MERSİN	
ALİ HAYDAR HAKVERDİ	ANKARA	
SERVET ÜNSAL	ANKARA	
İRFAN KAPLAN	Gaziantep	
MAHMUT TANAL	İSTANBUL	
SEVDA ERDAN KILIÇ	İZMİR	
Hadi Enis Berberoğlu	İstanbul	
Sibel Özdemir	İstanbul	

GENEL GEREKÇE

20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilip 19 Temmuz 2018 günü sona eren olağanüstü hal döneminde, toplam 32 adet olağanüstü hal düzenlemesi yapılmıştır. Bunların bazıları olağanüstü halin gerekli kıldığı düzenlemeler olmakla beraber, birçoğu, konu unsuru bakımından OHAL ilanının sebepleriyle bağdaşmayan, bu açıdan da Anayasa'ya ağır aykırılıklar içeren düzenlemelerdir. Bu dönemde yapılan bir diğer işlem türü ise, tedbir adı altında, milli güvenliğe tehdit oluşturan yapı, oluşum veya gruplardan oldukları ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı oldukları sebebiyle, 125.678 kamu görevlisini, her birinin açık isminin yer aldığı listelerin eklendikleri OHAL düzenlemeleriyle kamuya ilan edilmesiyle, kamu görevinden ihraç eden ve idari bir yaptırım niteliğini aşan düzenlemelerdir. OHAL rejiminin ürünü olan bu üçüncü tür düzenlemeler, teknik açıdan Anayasa'ya aykırılıklar içermenin ötesinde; suçta ve cezada kanunilik, adil yargılanma hakkı, lekelenmeme hakkı ve masumiyet karinesi gibi bireylerin hak ve özgürlüklerinin keyfi işlemlerle doğrudan ihlal edilmemesini güvence altına alan kuralları da ihlal etmiştir.

Ekli listelerde ismi yer alan kişiler, haklarında herhangi bir yargı kararı olmaksızın, tamamen idari nitelikte olan ve hukuki denetim yolu bulunmayan düzenlemelerle bir daha geri döndürülmemek üzere kamu görevinden çıkarılmışlardır. Kamu görevinden çıkarılma gerekçesi olarak kullanılan ölçütlerden biri "terör örgütlerine iltisakı" olmaktadır. Olağanüstü dönemde olağanüstü dönem düzenlemeleriyle ilk defa ortaya çıkmış olan bu ölçüt, suçta kanunilik ilkesine açıkça aykırıdır.

Ekli listelerde ismi yer alan kişiler, savunma haklarını kullanabilecekleri herhangi bir idari soruşturma yapılmaksızın ya da yargı organı önüne çıkarılmaksızın görevlerinden ihraç edilmişlerdir. Adil yargılanma hakkının unsurlarından olan mahkemeye erişim hakkı ve savunma hakkı, tek bir işlemle ihlal edilmiştir.

Ekli listelerde yer alan kişilerin isimleri, ilgili her bir düzenlemenin yayımlandığı Resmi Gazete'de ilan edilmiştir. Kanunla önceden düzenlenmemiş bir ölçüt kullanılarak, kendilerine başvuru ve savunma yapma imkânı tanınmadan kamu görevlilerinin isimlerinin bu şekilde ilanı, onların, kamunun gözünde olağanüstü hal ilanına sebep olan kişiler olarak kabul edilmelerine yol açmıştır. Bu durum adil yargılanma hakkının bir unsuru olan masumiyet karinesinin ve aynı zamanda toplum önünde lekelenmeme haklarının ihlaline sebep olmuştur.

Ancak bu kanun teklifinin amacı, anılan Anayasa'ya aykırılıkları gidermek değildir. Bu görev, kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetlemekle ve temel hak ve özgürlükleri korumakla yükümlü olan Anayasa Mahkemesi'ne aittir.

Hazırlanan kanun teklifinin amacı, OHAL döneminde kabul edilen otuz iki OHAL KHK'sinin on yedi tanesiyle kamu personelinin görevlerinden ihraç edilmelerinin OHAL ile mücadele etmeye hizmet etmeyen, tam tersine, darbe teşebbüsüne kalkışanların ulaşmak istedikleri amaçlardan biri olan toplumsal huzurun kalıcı olarak bozulmasına sebebiyet veren etkilerinin, bertaraf edilmesidir.

Bu amaç, doğrudan ya da dolaylı şekilde darbe teşebbüsüne sebep oldukları kesinleşmiş yargı kararıyla tespit edilenlerin tekrar kamu görevine dönmelerine kesinlikle imkân tanımamaktadır.

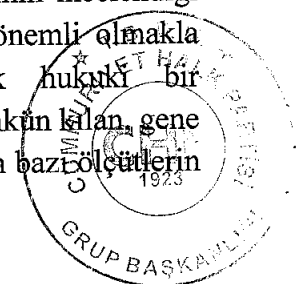

Ancak bilinmektedir ki, haklarında ihraç tedbirine başvuru alan 125.768 personelin içinde OHAL'in ilan edilmesine sebep olan fiilleri gerçekleştirmemiş olanlar da mevcuttur. Bu kişilerin kamuoyunda en fazla bilinenleri "barış akademisyenleri"dir; ancak bu kategori, onlarla sınırlı değildir. Buradaki temel mesele, ihraç edilen 125.768 kamu personelinin nasıl belirlendiği sorusuna açık ve somut bir yanıt verilememesinden kaynaklanmaktadır. Bu kişilerin bazıları hakkında cezai soruşturma ve kovuşturma süreçleri başlatılmış olmakla beraber, büyük bir bölümü hakkında sadece kamu görevinden çıkarılma işlemi yapılmıştır. 3733 personelin OHAL döneminde OHAL kararlarıyla görevlerine iade edilmeleri, tedbiren ihraç edilerek kamu görevinden çıkarılmalarının gerekli olduğu addedilen kişilerin, yerinde bir şekilde tespit edilmediğini açık şekilde göstermektedir. Şu durumda, ihraç edilen kamu personelinin tamamı hakkında cezai işlemlerin başlatılmamış olması da göz önüne alındığında, iade edilenler çıkarıldığında kalan 122.035 kamu personeli içinde siyasal bir kararla oldukça büyük hak kayıplarına sebep olduğu ortadadır. 685 sayılı OHAL KHK'siyle Olağanüstü Hal İşlemlerini İnceleme Komisyonu (OHALİİK)'nin kurulması da, bu açıdan haksız ihraçların olmuş olabileceğinin de bir kabulü niteliğindedir. Barış Akademisyenleri'nin OHAL KHK ek listelerine eklenme sebepleri olarak ifade edilen bildiriye imzalamış veya bildiriye rıza göstermiş olmaları sebebiyle ceza yargılamaları yapılmıştır. Anayasa Mahkemesi, 2018/17635 başvuru numaralı, 26/7/2019 karar tarihli Zübeyde Fusun Üstel ve Diğerleri kararında, bildiriye imza atan akademisyenlere yönelik ceza yargılamalarının ifade özgürlüğünü ihlal ettiğine karar vermiştir. OHAL KHK ek listelerine eklenme sebebi olan eylemin bir özgürlüğün kullanımı olduğunun Anayasa Mahkemesi tarafından tescil edilmiş olmasına rağmen, OHALİİK, AYM kararı ve ilk derece mahkemelerinin kararları karşısında bilindiği kadarıyla henüz bir iade kararı vermemiştir.

Komisyonun yayınladığı 2019 yılı faaliyet raporuna göre, ihraç edilen 125.768 personelinin 122.715 tanesi komisyona başvuru yapılmıştır. 3.053 personelin başvuru yapmamış olmasının çeşitli sebepleri olabilir. Ancak haksız bir işlemle ihraç edildiği tespit edilemeden ihraç kararnamesiyle toplum önünde "terörist" olarak ifşa edilenlerin bu haksızlığın yarattığı yıkımla kendi hayatlarına son verdikleri de, bilinen bir gerçektir. Bu kişiler bakımından, yapılan işlemin haksızlığının geri döndürülmesi artık mümkün değildir.

İhraçlara ilişkin OHAL düzenlemeleri "tedbir" adını taşımaktadır. Buna göre de, eğer ihraç bir önlem olarak gerçekleştirildiyse, bunun süreyle sınırlı olması gerekmektedir. Bu da, OHAL rejiminin devam ettiği süredir. OHAL'in sona erdirilmesiyle, tedbir niteliğinde işlemin varlık sebebi de ortadan kalkmaktadır. Ancak durum böyle değildir ve tedbiren ihraç edilenler, OHALİİK'e yaptıkları başvuruların olağan dönemde sonuçlandırılmasını beklemektedirler.

Ayrıca, OHALİİK kararı idari bir karardır. Başvurulara ilişkin verilen kabul, yani kuruma iade kararı, başvuranın darbeye teşebbüs fiillerinden "suçlu olmadığını" kesin delillerle tespit eden bir karar değildir. Aynı durum, verilen ret kararları için de geçerlidir. İade taleplerinin Komisyon tarafından reddedilmesi, ilgili kişilerin "suçlu" olduğu anlamına gelmemektedir. Komisyon tarafından yapılan duyuruda haftada yaklaşık 1200 başvurunun bireyselleştirilmiş ve gerekçelendirilmiş bir şekilde sonuçlandırıldığı ve 20 ayda başvuruların üçte ikisinin incelendiği bilgisi bulunmaktadır. Başvuruların şablon kararla sonuçlandırılmaması oldukça önemli olmakla beraber, haftada 1200 başvurunun başvurana özgü olayların tartışılarak hukuki bir gerekçelendirmeye sonuçlandırılıp, idari de olsa objektif bir karara varılmasını mümkün kılacak şekilde Komisyon tarafından ifade edildiği üzere (2018 yılı Faaliyet Raporu, s.24) karar için bazı ölçütlerin

kullanılmasıdır. Bunların memuriyete başlama-görev yeri değişikliği, ihraç edilen personel Bylock verisi, yakalama firar bilgileri, adalet bakanlığı cezaevleri verileri, idari dava verileri, kovuşturma verileri, soruşturma bilgileri, dernek üyelik-yöneticilik verileri, sendika bilgileri olduğu görülmektedir. Şu durumda, Komisyon, iade talepli başvurular hakkında bu bilgilere dayanarak karar vermektedir. Bu kriterlerin içinde cezai sorumluluğa işaret edebilecek olanlar olduğu gibi, olmayanlar da bulunmaktadır (örneğin, dernek üyeliği ya da sendika bilgileri kriteri). Öncelikle, kabul ya da ret kararı verilebilmesi için bütün ölçütlerden mi yararlanıldığı ya da bazılarının yeterli olup olmadığı belli değildir. Bunun yanında, bir başvuranın iade edilip edilmemesi gerektiğine karar verebilmek için Komisyonun hangi dernek üyeliği veya sendika bilgilerini kullandığı bilinmemektedir vb. Şu durumda, OHAL kararnamesiyle ihraç edilenlerle, kararnameyle iade edilenlerle, OHALİİK kararıyla görevine iade edilenlerle iade talepleri reddedilenlerin nasıl belirlendiği, bilinebilir ve açık değildir.

Şu halde, ilgililerin olağanüstü hale sebep olan fiillere sebebiyet verdiklerine ilişkin belirsiz bir şüpheyeye dayanılarak yapılan ihraç işlemleri ve devamındaki OHALİİK yöntemi, kamuoyunda büyük bir belirsizlik yaratmaktadır. Bu belirsizlik, toplumda ihraç edilenlerin veya iade talepleri reddedilenlerin toptancı şekilde “terörist” oldukları algısının doğmasına sebep olmaktadır. Oysa bu, OHALİİK kararıyla belirlenebilecek bir durum değildir.

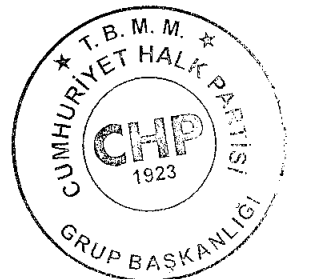
Ayrıca OHALİİK’in her yıl yayınladığı raporlardaki veriler de çelişkilidir. Öncelikle 2018 ve 2020 raporlarında kamu görevinden ihraç edilen toplam 125.678 kişi olduğu belirtilmekteyken, 2019 raporunda bu sayı 125.768’dir. OHALİİK’e yapılan başvuru sayısı 2018 raporunda 125.600 iken, 2020 raporunda bu sayı 125.630’dur. Ancak bu sayı da belirsizdir. Zira 2019 raporunda 31 Ocak 2020 itibarıyla 10 bin 200 kabul, 91 bin 300 ise ret kararı olmak üzere 101 bin 500 dosya hakkında karar veren Komisyon’un, geriye kalan 24 bin 800 dosyayı ise, bu yıl içerisinde sonuçlandırmayı hedeflediği belirtilmiştir. Ancak buradaki karar verilen toplam dosya sayısı ile 2020’de bitirilmesi hedeflenen dosya sayısı toplandığında çıkan rakam, 126.300’dür. Keza, aynı raporda ilk defa yer verilen farklı tedbirlere ilişkin sayılar (122.715 meslekten çıkarılmaya ilişkin başvuru, 164 yurt dışı öğrencilikle ilişkin kesilmesi hakkında başvuru; 2481 emekli personelin rütbesinin alınmasıyla ilgili başvuru; 940 kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin başvuru) toplandığında da, ulaşılan rakam 126.300’dür. Şu durumda, OHALİİK’e yapılmış olan toplam başvuru sayısı, yayınlanan hiçbir raporda doğru değildir.

Bugüne kadar yayınlanan raporlarda kabul veya ret ile sonuçlanan başvurular hakkında hep toplam rakam verilmiştir. Raporlardaki verilerden yola çıkarak üç sene içinde verilen kabul ve ret kararlarına ilişkin sayılar şu şekildedir: 2018 yılı 3750 kabul, 46750 ret; 2019 yılı 6450 kabul, 44550 ret; 2020 yılı 2970 kabul 7840 ret. 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla toplam 50500 ve 51000 başvuruyu sonuçlandıran Komisyon, 2020 yılında sadece 10810 başvuruyla ilgili karar vermiştir. İnceleme hızındaki bu düşüşün neden kaynaklandığını bilebilmek mümkün değildir. Raporda yer alan bilgilere göre Komisyon tarafından eski Askeri Yargıtay binası gerekli bilgi işlem altyapısı ve tadilat çalışmaları tamamlanarak hizmet binası olarak kullanılmaya başlanmıştır. Hizmet binasında kartlı geçiş sistemi, katlar arasında yapılacak olan giriş yetkilendirmeleri, güvenlik noktaları ve binanın iç ve dış cephesine yerleştirilen güvenlik kameraları ve diğer güvenlik önlemleri sağlanmıştır. Komisyonun çalışmalarında kullanılmak üzere 189 adet All in One masaüstü bilgisayar, 46 adet masaüstü bilgisayar, 117 adet dizüstü bilgisayar, 186 adet klasik, 14 adet çok fonksiyonlu yazıcı, 100 adet barkod okuyucu ve 6 adet projeksiyon cihazı hizmete sunulmuştur. Komisyon hizmet binasında kapalı devre kablolu ağ bağlantısı ile serbest dolaşım kablolu ağ yapılandırılması yapılmıştır.

Komisyonun çalışma planı, yönerge ve iş bölümü hazırlanmış olup, bir genel koordinatör ve bir koordinatör ile 75 raportör (Hakim, Cumhuriyet Savcısı, Müfettiş, Uzman) olmak üzere toplam 240 personelin görevlendirilmesi yapılmıştır. Hizmet binası, insan kaynakları ve bilgi işlem alt yapısına fazlasıyla yatırım yapıldığı görülmektedir. Bu itibarla, diğer yıllara göre 2020 yılında başvuruları karara bağlama konusunda %80 oranında bir azalma olması, kaynakların etkin kullanılıp kullanılmadığı konusunda da şüphe yaratmaktadır. Ayrıca bu belirsizlik, 2021 yılı için karara bağlanması beklenen 14.320 başvurunun tamamlan(a)mayacak olması ihtimalini de düşündürmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin darbe teşebbüsüne sebep olan yapı veya oluşumlarla idari kararlarla değil, hukuk kurallarına dayanarak mücadele etmesi, asıl sorumluların belirlenerek yargılaması, bozulan kamu düzeninin esaslı olarak tesis edilmesini ve oluşan toplumsal ayrılığın gerçek sorumluların yargı önüne çıkarılmasıyla ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu maddeyle kanun teklifinin amacı ve konusu belirlenmektedir.

MADDE 2- Teklifte, olağanüstü hal döneminde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle kamu görevinden ihraç edilenlerin görevlerine dönebilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır. Bilindiği üzere, olağanüstü hal kararnamelerinin hepsi TBMM tarafından kanunlaştırılmıştır. Her ne kadar tedbir niteliğinde olan, bu itibarla da bir defa uygulanmakla tükenen bir işlemin onaylanarak kanun haline getirilmesi yasama tekniği açısından “konusuz” bir düzenleme sayılsa da, kanunlaşan her bir tedbir kararnamesinin ihraç işlemlerine ilişkin düzenlemeleri, 19 Temmuz 2018 tarihine kadar veya bu tarihten sonra haklarında soruşturma veya kovuşturma başlatılmamış olanlar ile haklarında başlatılan soruşturma ve kovuşturma işlemleri lehlerine sonuçlanan kamu görevlileri, yargı organı çalışanları ve diğer kurum ve teşkilat görevlileri bakımından yetki ve usulde paralellik kuralının gereği olarak, kanun hükmüyle yürürlükten kaldırılmaktadır. Madde metinde yer alan “lehlerine sonuçlanan” ifadesi, kesin mahkumiyet dışındaki tüm kararları kapsamaktadır.

Kanun teklifiyle, olağanüstü hale sebep olan fiillerden sorumlu olduğu kesinleşmiş bir yargı kararıyla tespit edilmemiş olanların kamu görevlerine doğrudan iade edilmelerini sağlamak üzere, kurumların kadroya sahip olup olmadığına bakılmaksızın iade edilmeleri sağlanmaktadır.

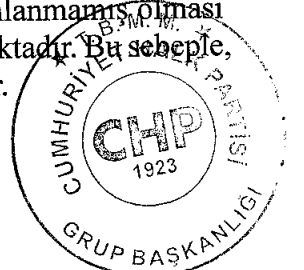
Herhangi bir soruşturma veya kovuşturma yapılmadan kamu görevinden çıkarılanların göreve iade edilmeleri, ihraç ile iade edilme tarihleri arasında mahrum kaldıkları mali ve sosyal hakların ödenmesini de gerektirmektedir. Zira bu kişiler, ihraç edilme gerekçeleri yargısal denetimden geçirilmeden yürütme organının bir işlemiyle ve Anayasa tarafından olağanüstü hal döneminde dahi korunan hakların ihlal edilmesi suretiyle ihraç edilmişlerdir. Bu düzenlemeyle, hukuka aykırı işlemten kaynaklanan hak mahrumiyeti giderilmektedir.

İade edilen kamu görevlilerinden iade ile çalıştıkları kuruma başvuru süresi içinde emeklilik yaşı gelmiş olanlar bakımından, hukuka aykırı işlemle görevlerinden ayrı kaldıkları sürenin, emeklilik haklarının hesaplanmasında hesaba katılması gerekmektedir.

Kamu görevlerine iade edilenlerin işlemleri yürütme organının görev alanına girdiğinden, iadeye ilişkin işlemlere Cumhurbaşkanı ve ona bağlı kurumlar tarafından yapılacak işler sıralamasında öncelik tanınacağı açık olarak belirtilmektedir.

MADDE 3- Mevcut Kanun teklifiyle, belirlenen kamu personelinin göreve iadesi gerçekleşeceğinden, hâlihazırda OHALİİK önünde bulunan dosyaları hakkında ne tür işlem yapılacağına açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu sebeple, Komisyonun, iade edilenler hakkında daha önceden verilmiş kararlarını da kapsayacak şekilde; kabul, ret kararı verdikleri ile henüz karar vermediği başvuruları da içeren bir düzenleme yapılarak, teklifle ortaya çıkabilecek belirsizlikler giderilmiştir.

MADDE 4- OHALİİK’in görev süresi iki yıl olup, 7075 sayılı Kanunun 3. maddesine göre Bakanlar Kurulunun gerekli görmesi halinde bu süreyi bitiminden itibaren birer yıllık sürelerle uzatması mümkündür. Mevcut durumda OHALİİK’in görev süresi, 2020/562 sayılı Cumhurbaşkan Kararı uyarınca bir sene daha uzatılmış olması sebebiyle, 25.12.2021 tarihinde sona ermektedir. Kanun teklifiyle, Komisyonun haklarında henüz karar vermemiş olduğu kamu personelinin, kesinleşmiş bir mahkûmiyeti olmayanlar, görevlerine iade edilmektedir. Ancak OHALİİK’in önünde, hala 14320 adet dosyanın açık olduğu faaliyet raporunda yer almaktadır. OHALİİK’in incelemesinin yargısal nitelikte olmaması, mahkemeye erişim hakkını ihlal edencesine geç karar verilmesi ve OHAL ilanının üzerinden beş seneden fazla bir süre geçmesine rağmen dosyaların tamamlanmamış olması karşısında; OHALİİK’in görevine devam etmesine gerek bulunmadığı ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple, 7075 sayılı Kanun’da OHALİİK’in kuruluşunu düzenleyen hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 5- Bu kanunla kaldırılmış olan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun henüz karara bağlamadığı başvurular hakkında 11. maddeye göre kurulan komisyon tarafından kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlere ilişkin başvuruların kabulü hâlinde yapılacak işlemler ve izlenecek usuller ve yine kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin başvuruların kabulü halinde, ilgili kanun hükmünde kararname hükümlerinin, söz konusu kurum ve kuruluş bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte söz konusu kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 6- Bu kanunla yapılan değişikliklerle uyumlu olması bakımından, 7075 sayılı Kanun'un 10/A maddesinin 1 inci fıkrası da değiştirilmektedir.

MADDE 7- 7075 sayılı Kanun'da OHALİK'in kuruluşunu düzenleyen hükümlerin kaldırılması hasebiyle; 11. Maddesinin 1. Fıkrası değiştirilerek, Komisyon'un henüz karar vermediği başvuru dosyalarının Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenecek Ankara İdare mahkemelerinde kurulacak üç hâkimden müteşkil komisyona gönderileceği düzenlenmiş, başvurunun reddi hali için idari yargıya başvuru yolu tanımlanmıştır.

MADDE 8- Bu kanun teklifinin amacı, 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınan zaruri olan tedbirler sonucu milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara karşı ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı oldukları sebebiyle çeşitli olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamesine ekli listelerle kamu görevinden ihraç edilenler hakkında alınan tedbirlerin, 19 Temmuz 2018 tarihine kadar veya bu tarihten sonra haklarında olağanüstü hale sebep olan fiiller bakımından kesinleşmiş yargı kararı bulunmayanlar bakımından kaldırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Pasaport tedbirinin, tıpkı tedbir kararnameleri gibi, belirli süreye tabi olarak uygulanması gereken bir işlem olması gerekmektedir. Kural olarak da, tedbirin süresi, olağanüstü hal süresiyle sınırlı olmalıdır. Ne var ki, OHAL kararnamelerinin kanunlaşmasıyla bu tür tedbirlere bir çeşit süreklilik kazandırılmış bulunmaktadır. Bu durum, haklarında olağanüstü hale sebep olan fiiller bakımından hiçbir cezai işlem tesis edilmemiş, hiçbir kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan kamu personelinin seyahat özgürlüklerine orantısız bir müdahale niteliğine dönüşmüştür. Bunun yanında, tedbirin olağanüstü hal sona erdikten sonra uygulanmaya devam etmesi, amacı ortadan kalkmış işlemi sakat hale de getirmekte ve önemli hak mahrumiyetleri yaşanmasına sebep olmaktadır. Teklif kapsamına alınan kişiler bakımından bu orantısız ve sakat tedbire son verilmektedir.

7256 sayılı Kanunun 41. maddesiyle 7075 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde 4 bu kanunla kaldırıldığından, bu kanunun uygulanmadığı kişiler bakımından Geçici madde 4 ile sağlanan başvuru usulü yeniden ayrı bir madde olarak düzenlenmektedir.

MADDE 9- Bu kanun teklifi maddesiyle, olağanüstü hal dönemine ilişkin düzenlemelerden, görevlilerin sorumluluğunu kaldıran, OHALİK'in kararlarının gerçekliğini yasal dayanak teşkil eden ve yerel yönetim kuruluşlarının başkan veya meclis üyelerinin görevden uzaklaştırılarak yerlerine merkezi yönetim tarafından atama yapılmasına imkân veren düzenlemeler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Olağanüstü hal rejimi devam ederken sonradan kanunlaşan kararname hükümleriyle, bu süreçte karar alan ve görevleri yerine getiren kişiler bakımından, görevleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluklarını kaldıran düzenlemeler getirilmiştir. Kuşkusuz, olağanüstü dönemlerde bozulan kamu düzeninin yeniden tesisi için geçici nitelikte, olağanüstü halin gerekleri çerçevesinde olağan dönemde karşılaşılmayan yetkilerin kullanılmasına ilişkin kararların alınması mümkün olabilir. Ancak bu olağanüstü, hiçbir şekilde hukukun üstünlüğünün gereği olarak olağanüstü yönetimi bir hukuku rejimi olmaktan çıkarmamalı, bu dönemde görev yapanların sorumluluğunu

ortadan kaldırılmamalıdır. Aksi durumun kabulü, temel hak ve özgürlüklerin askıya alınıp durdurulabildiği istisna rejimlerinde, bireylerin ayrıca görevlilerin keyfi müdahalesiyle karşı karşıya kalması tehlikesini doğurmaktadır. Hesap verilebilirlikten ödün verildiği ölçüde, yönetimin keyfilğe dönüşmesi ve kendi hukuksuzluğunu doğurması söz konusu olacaktır. Bu sebeple olağanüstü hal rejiminde görev yapanların ve karar alanların sorumluluklarını ortadan kaldıran 6749 sayılı Kanunun 9 uncu, 6755 sayılı Kanunun 37 nci hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

6758 sayılı Kanunla kabul edilen 674 sayılı OHAL kararnamesiyle, 5393 sayılı Belediyeler Kanununa yeni düzenlemeler eklenmiştir. Biri geçici madde olarak diğerleri söz konusu kanunun 45. ve 57. maddelerine yeni düzenleme olarak eklenen hükümlere bakıldığında, bunların, merkezi idareye yerel yönetimleri idari ve mali olarak yönetme yetkisi tanıdığı görülmektedir. Öncelikle, bu düzenlemelerin olağanüstü hal dönem düzenlemeleri olduğunun altının çizilmesi gerekmektedir. Olağanüstü hal 19 Temmuz 2018 günü sona erdiğine göre, bu düzenlemelerin uygulanmasının mümkün olmaması gerekmektedir. Bu hükümlerin uygulanmaması bir hukuki boşluk da yaratmamaktadır. Zira, merkezi idare tarafından yerel yönetim organlarının geçici olarak görevden uzaklaştırılmasına ilişkin olağan dönem kuralları, 5393 sayılı Kanun'da açık olarak belirlenmiştir.

Ne var ki, olağanüstü dönem sona erdikten sonra bu düzenlemelere başvurularak, yerel yönetimler merkezi idarenin atadığı memurlar eliyle yönetilmektedir. Bu uygulama, birçok yönden hukuka aykırılıklara sebep olmaktadır. Öncelikle olağanüstü hal sonra erdikten sonra olağanüstü hale ilişkin düzenlemelerin uygulanması, anayasal olağanüstü hal hukukuna aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca, 1982 Anayasası'nın 127. maddesinde güvenceye kavuşturulmuş olan yerel yönetimlerin karar organlarının seçimle belirlenmesi kuralına, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin taraf olduğu ve hiçbir çekince koymadığı Avrupa Yerel Yönetimler şartının 3. maddesine aykırılık oluşturmaktadır. Mahallin müşterek ihtiyaçların karşılanması için o mahallin seçmenlerinin siyasal tercihleriyle belirlenmiş olan yöneticilerinin değiştirilmesi ya da mali olarak yönetimlerinin valiler tarafından yönetilmesine imkân sağlanması, o mahallin seçmenlerin seçme hakkını ve seçimle ortaya çıkan siyasal ifade özgürlüklerini de ihlal etmektedir.

Genel olarak, olağanüstü hal rejimi sonlandıktan sonra bu rejime ait düzenlemelere başvurulması, ya olağanüstü halin aslında devam ettiği anlamına ya da konuyla ilgili açık kural varken istisna rejiminde uygulanabilecek olan yetkiye başvurulması itibariyle o düzenlemelerin yerelin merkezileştirilmesini sağlamak için araçsallaştırıldığı anlamına gelebilecektir. Oysa, hem olağanüstü halin devam ettiği sonucuna varmayı gerektirecek bir durum olmadığı ortadadır hem de düzenlemelerin yerel yönetimlerin merkezileştirilebilmesi için araçsallaştırılmasından demokratik hukuk devletinde bahsetmenin mümkün olmaması gerektiğinden, söz konusu düzenleme, ona artık ihtiyaç bulunmaması sebebiyle yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 10- Bu kanunla OHALİİK'e son verilmekte ve henüz karara bağlanmamış olan dosyalar Ankara İdare mahkemelerinde kurulacak komisyonlara gönderilmektedir. Komisyonun elinde 14320 başvuru bulunmaktadır. Hem bu kanun kapsamına girenler bakımından karar verilmesini hızlandırmak hem görevli komisyona gönderilecek dosya sayısının azaltılmasını sağlamak hem de geçiş sürecinden kaynaklanabilecek hak kayıplarını ve hataları önleyebilmek için; 4. maddenin 1 inci fıkrası, bu kanunun Resmi Gazete'de yayımından 10 gün sonra, diğer tüm hükümleri ise kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

MADDE 11- Yürütme maddesidir.

OHAL KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİYLE KAMU GÖREVİNDEN İHRAÇ EDİLMİŞ OLUP 19 TEMMUZ 2018 TARİHİNE KADAR VEYA BU TARİHTEN SONRA HAKLARINDA SORUŞTURMA VEYA KOVUŞTURMA BAŞLATILMAMIŞ OLANLAR İLE HAKLARINDA BAŞLATILAN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA İŞLEMLERİ LEHLERİNE SONUÇLANAN KAMU GÖREVLİLERİ, YARGI ORGANI ÇALIŞANI VE DİĞER KURUM VE TEŞKİLAT GÖREVLİLERİNİN İADESİNE, HAKLARINDA UYGULANAN TEDBİRLERİN KALDIRILMASINA VE BAZI DÜZENLEMELERİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

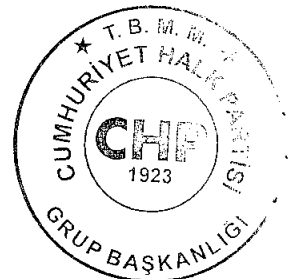
Amaç ve Kapsam

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınan zaruri olan tedbirler sonucu milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı oldukları sebebiyle çeşitli olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamesine ekli listelerle kamu görevinden ihraç edilenler arasında olağanüstü hal ilanına sebep olarak gösterilen fillerden suçluluğu kesinleşmiş bir yargı kararıyla tespit edilmemiş olanların görevlerine iadelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

İadeye İlişin Esaslar

MADDE 2- 19 Temmuz 2018 tarihine kadar veya bu tarihten sonra haklarında soruşturma veya kovuşturma başlatılmamış olanlar ile haklarında başlatılan soruşturma ve kovuşturma işlemleri lehlerine sonuçlanan kamu görevlileri, yargı organı çalışanları ve diğer kurum ve teşkilat görevlileri hakkında;

- 6749 sayılı Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddesinin hükümleri;
- 6755 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin hükümleri;
- 6756 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin hükümleri;
- 7080 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin hükümleri;
- 7082 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7083 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7084 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7085 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7086 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7088 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7089 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7090 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7091 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin hükümleri;
- 7092 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7098 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin hükümleri;
- 7150 sayılı Kanunu 1 nci maddesinin hükümleri;

bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ilgili kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar iade tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. İhdas, tahsis ve vize edilmiş sayılan kadro ve pozisyonlar 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır.

Bu kapsamda göreve başlayanlara kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir.

Madde de belirtilen kişilerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren on gün içerisinde göreve başlama talebinde bulunmayanlar göreve ilişkin tüm haklarından vazgeçmiş sayılırlar. Bu kişiler arasında emeklilik yaşı gelmiş olanlar için emeklilik hesaplamasında ihraç süresi hesaba katılır.

Bu maddeye ilişkin işlemler ilgili Cumhurbaşkanı ve bağlı kurumlar tarafından öncelikle yerine getirilir.

Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu

MADDE 3- 2. madde kapsamında olanlar için;

a) Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na başvurup komisyon tarafından haklarında henüz bir karar verilmemiş olanlar hakkında Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu başvuruyu karar verilmesine yer olmadığı kararıyla sonlandırır.

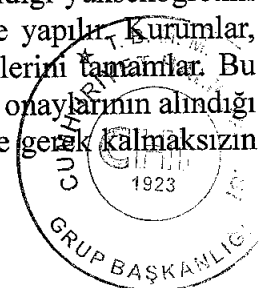
b) Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na başvurmuş olup komisyon tarafından haklarında ret kararı verilenler idari yargıya başvurmuş ise, idari yargı mercii tarafından dosya hakkında düşme kararı verilir.

c) Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na başvurmuş olup komisyon tarafından haklarında ret kararı verilenlerden idari yargıya başvurmamış olanlar hakkında komisyon kararına bakılmaksızın bu kanun hükümleri ilgili oldukları kurumlar tarafından doğrudan uygulanır.

MADDE 4- 1/2/2018 tarih ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 1 nci, 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 9 uncu maddeleri, 11 inci maddesinin ikinci fıkrası, 12 nci maddesi, 13'üncü maddesi, ek 1'inci maddesi, geçici 1'inci maddesi, geçici 2 nci maddesi, geçici 3 üncü maddesi, geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 7075 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 10- Bu kanununla kaldırılmış olan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun henüz karara bağlamadığı başvurular hakkında 11. maddeye göre kurulan komisyon tarafından kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişigi kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü hâlinde verilen karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumundaki kadro unvanlarına uygun olarak aynı kuruma on beş gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar, ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın

ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirirler. İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu fıkra da belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir.

(2) Kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin başvurunun kabulü halinde ilgili kanun hükmünde kararname hükümleri, söz konusu kurum ve kuruluş bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte söz konusu kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır. Buna ilişkin işlemler ilgisine göre İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı veya Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(3) Komisyonun karara bağladığı dosyaya ilişkin tüm evrak, birinci fıkra kapsamına giren dosyalarda ilgilisine, ikinci fıkra kapsamına giren dosyalarda ilgili kurum veya kuruluş devredilir.”

MADDE 6- 7075 sayılı Kanunun 10/A maddesinin birinci fıkrası, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilmesi sebebiyle kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişkisi kesilen subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlar ve Dışişleri Bakanlığı diplomatik kariyer memurlarından; 11. maddeye göre kurulan komisyon tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerden, eski kadro, rütbe veya unvanına atanması ilgili bakan onayı ile uygun görülmeyenler ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bünyelerinde kurulan araştırma merkezlerinde bu madde esaslarına göre istihdam edilir.”

MADDE 7- 7075 sayılı Kanunun 11’inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“MADDE 11- (1) . Bu kanununla kaldırılmış olan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapılmış ve henüz karara bağlanmamış olan başvurular Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara idare mahkemeleri bünyesinde oluşturulacak üç hakim üyeden müteşekkil komisyona gönderilir. Komisyon tarafından dosya üzerinden yapılacak inceleme sonucunda başvurunun kabulüne ya da reddine en çok bir yıl içinde gerekçeli olarak karar verilir. Komisyonun başvurunun reddine ilişkin kararına karşı,

- a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlerce en son görev yapılan kurum veya kuruluş,
- b) Devlet memurları ve işçiler dahil Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanlarca Millî Savunma Bakanlığı,
- c) Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilatlarından çıkarılanlarca İçişleri Bakanlığı,
- ç) Öğrencilikle ilişkisi kesilen öğrencilerce Milli Eğitim Bakanlığı,
- d) Kapatılan derneklerce İçişleri Bakanlığı,
- e) Kapatılan vakıflarca Vakıflar Genel Müdürlüğü,
- f) Kapatılan sendika, federasyon ve konfederasyonlarca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
- g) Kapatılan özel sağlık kuruluşlarınca Sağlık Bakanlığı,
- ğ) Kapatılan özel öğretim kurumları, özel öğrenci yurt ve pansiyonlarınca Milli Eğitim Bakanlığı,

Bakanlığı,

h) Kapatılan vakıf yükseköğretim kurumlarınca Millî Eğitim Bakanlığı,

ı) Kapatılan özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,

i) Kapatılan gazete, dergi, yayınevi, dağıtım kanalı ve haber ajanslarınca Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü,

j) Resen emekliye sevk edilmiş, kendi isteğiyle emekli olmuş, Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü hükümlerine göre meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarılmış ya da müstafi sayılmış olup rütbeleri alınan Emniyet Teşkilatı personeline İçişleri Bakanlığı,

k) Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekliye sevk edilen, kendi isteğiyle emekli olan, 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümlerine göre Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası alan, Devlet memurluğundan çıkarılan, sözleşmeleri fesih edilen, müstafi sayılan veya istifa eden subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, Devlet memuru, işçi, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi kapsamında haklarında işlem tesis edilmiş olup rütbesi alınan ve emekli kimlikleri iptal edilen Türk Silahlı Kuvvetleri personeline Milli Savunma Bakanlığı, bu fıkra kapsamına giren Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeline İçişleri Bakanlığı,

aleyhine başvurusunun oturduğu yere bağlı idare mahkemesinde dava açılabilir. Başvurucunun Ankara'da ikamet etmesi halinde görevli idare mahkemesi başvurunun reddine karar veren dışındaki idare mahkemesidir.

Tedbirlerin Kaldırılmasına İlişin Esaslar

MADDE 8- (1) 19 Temmuz 2018 tarihine kadar veya bu tarihten sonra haklarında soruşturma veya kovuşturma başlatılmamış olanlar ile haklarında başlatılan soruşturma ve kovuşturma işlemleri lehlerine sonuçlanan ilgililer hakkında;

6749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin 2 inci, 3 üncü ve 4 üncü fıkraları hükümleriyle, 5 nci maddesinin 1 nci fıkrası hükmü;

7091 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin hükümleri;

7081 sayılı Kanunun 5 nci ve 9 maddelerinin hükümleri;

7082 sayılı Kanunun 2 nci ve 15 nci maddelerinin hükümleri;

7084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin hükümleri;

7085 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin hükümleri;

7086 sayılı Kanunun 3 nci maddesinin hükümleri;

7089 sayılı Kanunun 3 üncü ve 6 ncı maddelerinin hükümleri;

7090 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin hükümleri;

7092 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin hükümleri;

7098 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin hükümleri;

7150 sayılı Kanunun 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci maddelerinin hükümleri

ile başvuru tedbirler, ilgili kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır. Bunlara ilişkin işlemler ilgili kurumlar tarafından ivedilikle yerine getirilir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle başvuruları 11. maddeye göre kurulan komisyona gönderilecek başvurularda hakkında olağanüstü hal kapsamında kabul edilen kanunlarda yer alan ilave tedbir uygulanan kişi, kanuni temsilcisi ya da mirasçıları tarafından tedbiri uygulayan veya tedbirle ilgili olan kamu kurum ve kuruluşlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde başvurulur. Kamu kurum ve kuruluşları, başvuru üzerine yapacağı inceleme sonucuna göre en geç iki ay içinde başvurunun reddine veya tedbirin kaldırılmasına karar verir. 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun ek 7 nci maddesi hükmü saklıdır.

(3) Başvuruların incelenmesi ve sonuçlandırılması için kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde komisyon kurulabilir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları bu madde kapsamında yapılacak başvuruların sonuçlandırılması için her türlü bilgi ve belgeyi ilgililerden talep edebilir.

(5) Soruşturmanın gizliliğine ve Devlet sırlarına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kurum ve kuruluşlar ile yargı mercileri, başvuru kapsamında ihtiyaç duyulan her türlü bilgi ve belgeyi gecikmeksizin başvuru yapılan kamu kurum ve kuruluşlarına göndermek veya yerinde incelenmesine imkân sağlamak zorundadır.

(6) Bu madde kapsamındaki çalışmalarda kamu kurum ve kuruluşlarınca görevlendirilenler, görevlerini yerine getirdikleri sırada edindikleri kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, ticari sırları ve bunlara ait belgeleri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yükümlülük görevden ayrılmalardan sonra da devam eder.

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarının kararlarına karşı Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara idare mahkemelerinde iptal davası açılabilir.

(8) Bu madde uyarınca yetkili olmayan kamu kurum ve kuruluşuna yapılan başvurular yetkili olduğu değerlendirilen kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir ve durum başvurana bildirilir.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek ihtilafları gidermeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(10) Bu kanunun yürürlüğe girene kadar 7075 sayılı Kanunun mülga Geçici madde 4 hükümlerine göre yapılmış olan başvurular hakkında başvuru yapan kamu kurum ve kuruluşları birinci fıkrada belirlenen sürelerle göre karar verir.”

Yürürlükten Kaldırılan hükümler

MADDE 9- 18/10/2016 tarih ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 9 uncu maddesinin ve 8/11/2016 tarih ve 6755 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 37 nci maddesinin hükümleri ile 10/11/2016 tarih ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 34 üncü, 35 inci ve 36 ncı maddelerinin hükümleri, ilgili oldukları olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası Kanunun Resmi Gazete’de yayımından 10 gün sonra, diğer tüm hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

